

ΑΝΑΦΟΡΙΚΕΣ ΑΝΤΩΝΥΜΙΕΣ (γραμματική σελ.144-146)

1. Όλες οι αναφορικές αντωνυμίες αρχίζουν από φωνήεν και παίρνουν δασεία.
2. Η αντωνυμία **ὅς, ἥ, ὃ** στην αρχή περιόδου ή ημιπεριόδου μπορεί να μεταφραστεί σαν δεικτική: αυτός, αυτή, αυτό.
3. Οι αναφορικές αντωνυμίες (πλην ὅσων αναφέρονται παρακάτω) κλίνονται όπως τα τριτόκλιτα δευτερόκλιτα επίθετα σε -ος, -η, -ον ή -ος, -α, -ον.

α. ὅς, ἥ, ὃ (=ο οποίος)

Έχει τις καταλήξεις των τρικατάληκτων δευτερόκλιτων επιθέτων σε -ος, -η, -ον χωρίς το τελικό ν στο ουδέτερο. Ομοιότητες παρουσιάζει και με το άρθρο, αφού κλίνεται χωρίς το τα και με τελικό ς στην ονομαστική ενικού του αρσενικού γένους.

β. ὅσπερ, ἥπερ, ὅπερ

Είναι σύνθετη με α' συνθετικό την αντωνυμία ὅς, ἥ, ὃ και β' συνθετικό το εγκλιτικό μόριο **πέρ**(=ακριβώς). Κλίνεται μόνο ως προς το α' μέρος που κρατά τον αρχικό του τόνο.

γ. ὅστις, ἥτις, ὅτι

Σχηματίζεται από την αναφορική αντωνυμία ὅς, ἥ, ὃ και την αόριστη τίς, τί. Κλίνεται κατά τα δύο μέρη διατηρώντας τον τόνο του α' συνθετικού.

Εφαρμογή

1. Πρόσθεσε τους κατάλληλους τύπους:

Ὅς	γεν. εν.	ἥ	γεν. εν.	ὃ	γεν. εν.
	αιτ. εν.		δοτ. εν.		αιτ. εν.
	γεν. πλ.		γεν. πλ.		γεν. πλ.
	δοτ. πλ.		αιτ. πλ.		αιτ. πλ.
ὅσπερ	γεν. εν.	ἥπερ	γεν. εν.	ὅπερ	γεν. εν.
	αιτ. εν.		αιτ. εν.		αιτ. εν.
	γεν. πλ.		γεν. πλ.		γεν. πλ.
	δοτ. πλ.		δοτ. πλ.		δοτ. πλ.

2. Να βρεις σε ποια λέξη της προηγούμενης ή επόμενης της πρότασης αναφέρονται οι αναφορικές αντωνυμίες. Στη συνέχεια να μεταφέρεις τις αντωνυμίες στον άλλο αριθμό.

- ♦ Ταῦτα λέγω, ὅσα ἐπίσταμαι.
- ♦ ὄν θεός φιλεῖ, οὗτος θνήσκει νέος.
- ♦ Χαίρω ταῖς ἐπιστολαῖς, ἃς οὗτος γράφει.

3. Να προσθέσετε τους κατάλληλους τύπους της αναφορικής αντωνυμίας ὅστις, ἥτις, ὅτι και της αόριστης τίς, τί με βάση το ουσιαστικό που προηγείται.

* Γυναῖκες		* πατρίδος	
* στρατιώταις		* ἐλπίδες	
* ἄνδρας		* πολίτης	
* τέκνα		* πολεμῖους	
* χώραις		* ἡμέρα	